

BÉTSI MAGYAR KURIR.

És

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL

Nr. Indult: Pénteken, Május' 17-dikén, 1833. 40.

FRANTZIA ORSZÁG.

(Moniteur) Május 1-én Ő Felsége, neve napját innepelvén, a' Diplomaticus tagokat elfogadta, melly alkalommal Gróf Pozzo di Borgo ekképpen szólott a' Királyhoz: „Sire! A' Diplomaticus tagoknak szerentséjek van Felségednek, hódolásokat, 's forró kívánságokat kinyilatkoztatni. Ohajtják, i. hogy tartsa meg az Isten Felségedet 's familiáját Frantzia Országnak javára. — A' mult évben Európa nagy veszedelmektől fenyegettelett. De az Isteni gondviselés megváltoztatá Európának kétséges állapotját, Monarchai okosságok pedig meg mentette azoktól, kiktől félnie lehetett, és azon okok, mellyek eddig a' békességet fenntartották, ezután is óltalmazni fogják. Ez a' Kormányának első kötelessége, és az Országnak is erre van leginkább szüksége.“ — Erre így felelt a' Király: „Nagyon megindított az Urak ebbeli kívánságok; az Urakkal együtt el ösmérem az Isteni gondviselésnek nagy kegyelmét, melly megmentette Európát a' pusztító 's kegyetlen tsapástól. Én is nem kevésbé betsülöm a' békességet, mellynek fenntartását méltán teszik az Urak a' Kormány első kötelességévé. — Erős bizodalمام vagyom, hogy ezen kötelességnek és szükségnek érzése, a' Monarchák böltsességek által támogatván, nekünk a' békességet biztosítani, 's az emberiséget abban, sok éven keresztül részesíteni fogja.

(Precurseur de Lyon) Lyonban különös és nevezetes dolgok történnek; két napja már, hogy városunkban egy ösméretlen tsoport tsavarog, republicanus dallokat harsogtatván. A' város Mairje azonnal megtiltván ezen zabolátlan dallokat, ez által még inkább okot szolgáltatott a' nyughatatatlanságokra. — Mert alig ragasztattak ki az említett tiltó hirdetmények, azonnal egy nagy tsoport gyülekezett a' Caestín piatzra, otsmány, 's illetlen dallokat morogván magokban. A' Courier de Lyon nagyon megvető kifejezésekkel közöl egy felszöllítást, melly néki neveltségesnek 's bárdolatlannak tetszik. A' közlő azomban szerentsétlenségére, olyan személynek ösmertetik, ki a' Novemberi történetben különösen bélévén zavarva, egy vendégségből mindennek szemeláttára kivettelett. — A' tsoport folyvást alkalmatlankodván, a' strázsa a' piatzra állott ki, mellyre mindenkiki széjjeloszlott. Erre a' dallosok a' Terraux piatzán próbálták szerentséjeket, de siker nélkül. — Ugyanazon nap estve katonaság járkált a' városon végig, a' mi nagy nyughatatatlanságokra szolgáltatott okot. Mert a' kívánsi nép ismét ez útszákon termett, 's tele torokkal kiabálta: „Le Lajos Fileppel! Éljen a' Republica!“ A' piatzokra néhány osztály selfegyverkezett katonaság állított ki, azért is további rendetlenségek nem történhetvén, a' dallosok eloszlásokkal mindennek vé-

ge lett, és a' Celestin nevű piatzon azon estve tsendesség uralkodott. A' lármát indítók alkalmasint perbe fognak idéztetni.

Mende városában egy néhány Sz. Simonisták megérkezésekkel nyughatatlanságok történtek; a' sokaság megakarván támadni a' Sectirereket, fegyveres erőnek kelle a' megtámadókat széllyel verni.

(Moniteur) Varennes Ur, a' Frantzia Követségnél első Titoknok Constántzinápolyban, és Amedschi Efendi Mártz. 30-kán Ibrahim Basának főszállására mentek, olly tzelből, hogy ez utóbbival közöljék a' Chatti Scherifet, melly szerint a' Sultán, az Égyiptomi Basát Syriának négy Pasalikjával, úgymint Sz. Jean d' Acrei, Damaskusi, Aleppoi, és Tripolisival, minden ezekhez tartozó részekkel együtt megajándékozza. Varennes Ur oda vala útasítva, hogy Ali Basát többi kívánatjairól való lemondásra bírja reá. Az alkudozások négy napig tartottak. Ibrahim végre lemondott Diarbekről, és Alaya, 's Leftkeli kerületről, de az Adanai és Orfai Kerületekről való kérdést feltartotta magának, úgymint, mellyet majd Alexandriában veend fontolóra. Azonközben Varennes Urnak kívánságára, a' Kis Ázsiából való kitakarodásban megegyezett. Viszsa vonulásának Apr. 10 kén kell véghez menni. A' Tevdschi hat, mint már jelentettük volt, Apr. 16-kán nagy szertartással közhírré tétetett. Ennél az iroványnál fogva Mehmed Ali, most birtokában lévő Pasalikságokon kívül, egész Syriával megajándékoztatik.

Bukarestből Apr. 11-kén költ tudósításoknál fogva, még tsak két Osztály érkezett a' Hertzegségekbe, holott pedig az egész erő, 24,000 főre számitatik. Brestből, Toulonból, és

a' Tajo torkolatjából kiindúlt Frantzia hadihajók, Apr. 20 kán vagy 30-kán egyesültek Smyrnánál, a' Hugon Admirál által Kormányoztatott hajósereggel.

A' Király Nevenapja alkalmával kiosztogatott betsület rendel megajándékoztattak: Barthe Justitz Miniszter, Gróf d' Argout, Guizot, Gr. Montalivet, Broglie, Thiers, és Humann Urak.

A' Deputátusok Kamarája Máj. 3-kán bévégezte az Elementaris tanításról való tanátskozását. Az említett javallat 249 szóval 7 ellen bévégeztetett. Az a' tzikkely sokáig vitattatott, melly a' Miniszteriumnak hatalmat ad arra, hogy a' Municipalis Tanáts által candidált tagokból válasszon Oskolatánítókat. Taillandier Ur az ellen azt a' ki fogást tette, hogy a' Miniszterek sokkal meszszebb vagynak a' helytől, mint sem hogy a' Candidatusnak érdeméről ítéletet hozhatnának: ő tehát azt javallotta, hogy a' kinevezés a' Praefectusokra bizattassék: Guizot Ur erre a' módosításra reá nem akart állani, azomban a' Kamara még is elfogadta. Azután egyenként vették fel a' tzikkelyeket, a' mellyek között a' 3 dik azt határozza, hogy egy — 500, és kevesebb lakosokból álló közönség, Királyi Ordonnanz által, egy szomszéd közönséggel egyesíthetetik. Barthe Ur (Petsétör) is ebben a' véleményben volt, de Dupin Ur ellene mondott, azt akarván megmutatni, hogy a' Közönségeknek — az önnállásban való kevelységek, nem tsak kimenthető, de még ditséretes is, a' mennyiben az igaz Hazafiság, amaz indulaton alapúl, a' miről a' világ polgárjának (Cosmopolita) képzeletje sint.

P O R T U G A L L I A.

Angoly lapok, az Oportóból Apr. 22-kén vett tudósítások szerint

közlik, hogy a' Dom Pedro seregének egy része Monte de Covellot (Oportó északi részén) szerentsésentámadván meg, azt meg is hódította. A' következő napon a' Serrát megtámadó Miguelistáknak egy része nagyon közel lévén az — egy köszikla megé rejtekezett Angoly regementhez, attól (az Angoly reg.) részszerént megölettetett, részszerént elfogattatott. Ezek alatt a' város, a' lakosok nagy alkalmatlanságokra Villanovából szüntelen bombardiroztatott. Sartorius Admirális tsapatja Oportó eleibe érkezett, és a' hajóslegények azonnal megnyugtattak. Oportó még is szükiben van az eleségnek, mert noha elég terhes hajók vagynak a' kikötőhelyben még is kirakodni lehetetlen. Az Ország belsejéből egészen megszűntek a' fuvarozások.

A' Cronica Constitutional Apr. 22-kén ekképpen ír: A' Mártz. 24-ki ütközet után már két hét folyt le a' nélkül, hogy az ellenség legkisebbet is kezdett volna, alkalmasint azért, mivel Monte Covellot igyekeztek megerősíteni. Minekutánna Solignac Marschal, az ellenségnek fekvését megtudván, a' helyet meghatározá, mellyen a' megtámadás tartassék, Hertzeg Terceirának azonnal meghagyá, hogy Pacheco Oberster vezérlése alatt 600 legényel Monte Covello bévételén igyekezzék. Ő Felsége 6 és 1/2 órákor Stabalis tisztjeivel együtt a' lineáig lovaglott, azt akarván kikémlelni, telyesíti e' Hertzeg Terceira kötelességét? a' 12-dik és 13-dik gyalogregement, egy Milicz regement és egy királyi szabadosokból álló osztály Monte Copellot óltalmazta; de nem sokára bevén a' tetőt, az, az ellenségtől oda hagyattatott. Megtámadás közben Xavier Oberster a' Királyné szabadosaitól és az 5-dik Caçadores regementből késértetvén, a' mieinknek

segítségekre érkezett. Azon éjszaka az ellenség kárpótlani akarta a' veszteséget; azért is Monte de Seccát támadta meg, de sikertelenül. Reggeli 4 órákor az ellenség minden tüzeléssel fennhagyott; seregünk pedig visszahúzódván, egy részét Monte Covello mellett hagyá. 5 órákor reggel megerősödvén az ellenség, seregünknek a' telőn maradt részét 4 szer támadá meg, de mindannyiszor visszaverette. 27-en fogattattak el közülök, kik között egy tiszt is találkozik. — Estveli 5 óra tájban ismét próbálta az ellenség szerentséjét, de mint eddig, úgy ekkor is haszontalan. 8 órákor ismét a' palotába tért Ő Felsége, minekutánna Maga vólt tanúja a' győzedelemnek. Veszteségünk 21 halottra 's 74 megsebesedetre megyen fel. Az ellenségnél a' halottaknak 's megsebesedteknek számok mindössze 600 embert teszen. Sokan, kik tsak kényszerítve szolgáltak az ellenségnél, ismét visszatértek seregünkhöz.

(Albion.) Apr. 23 kán éjjel, a' midőn két hajó Foz Rastély számára eleséget akart a' szárazra szállítani, a' hajókra feltsapó hullám által elnyeletettek: az emberek között (mindössze 20-an valának) egy sem menekedhetett meg. Még mindég sok terhes hajó vesztel a' kikötőhelyben; a' nélkül, hogy kirakodhatnának. A' közelébb dühösködött szélvész alkalmával Dona Mária hajó egy vasmatskát elvesztett. A' városban az a' hír futamodott el, hogy a' Miguelisták éjszaki serege között egyenlenség uralkodik, és hogy 2 Regement a' Király zászlóját oda hagyta, 's a' Figueirai erdőbe vette magát. A' Kormány a' veszteglő intézeteket fel függesztette, mellyeknek a' Tájóból jövő hajók eddig alá valának vetve.

(Lisbona Apr. 20-kán.) Don Sebastian Infant, Felséges Nőjével

együtt, a' közelébbi Hetfőn Madridba visszaútazik. A' Portugalliai Királyi hajósereg kiállításán éjjel nappal dolgoznak, annyival inkább, mivel, mint mondják, Sartorius Admirál, és a' Braganzai Hertzeg fenn forgott villogásnak végeszakadt, és így a' tengeri tsata nem sokára újra ismét elkezdődik. Dom Miguel tengeriereje, még egy kisebb hajóval, melly eddig csak szállítatásul szolgált, 48 ágyuval felkészítve, szaporittatni fog. A' Cholera 14 nap óta kiútvén, még mindég tart, noha nem olyan számosan halnak benne, mint ez előtt. Itt is leginkább az alsó rendűeket lepi meg.

Opportóból írják, hogy Marquis Palmella, Dom Pedrótól, Faya-li Hertzeggé, Gr. Funchal, Funchali Marquissá, Gr. Alva, Santai Marquissá, és D. Bernado de Sa Nogueira, Pico do Celeiró Bárová neveztettek legyen ki.

BURKUS ORSZÁG.

A' Hálai Courier következendőket ír Antverpia felől: Ápr. 28-kán délutáni 3 óra tájban a' harangok 's tűzkiabálások rémítően jelenték Krüger tzuksorfabrikájának meggyuladását. Azon sok gyuladható 's előlhatatlan tárgyak, mellyek a' fábrikában vóltak, az említett épületnek előltását megakadályoztatták, azért főképpen csak azon igyekeztek, hogy a' közellévő épületek mentve maradjanak. A' ragadozó láng mindég jobban jobban emészté a' háromemeletes tzuksorfabrikát. Borzasztó füstoszlopok emelkedtek felfelé, mellyre a' fedél 's rövid idő múlva a' padozatok is rettentő ropogással omoltak öszve. Ezen szempillantatban tüzes essöként szóródtak szélyel a' tsillámló szikrák, mellyeknek a' szomszéd házakba való kapása nem kevés félelmet okozott; de a' jóltévő es-

ső, 's tsendes idő megakadályozá a' további gyuladást. Reggeli 6 óráig minden veszedelem elhárított, de az óltogátás még Ápr. 30-kán is tartott.

(Hamburger Correspondent.) Berlin Ápr. 29-kén. Valóban már ideje, hogy a' Lengyel szökevényeknek tzeljokat közelébbről tekintetbe végyük, annyival inkább, mivel vezérjek Antonini Oberster, Lengyel Országból Frantzia Ország felé vett útjában, 's később Frantzia Országból történt kivándorlásakor, Német Országban, a' lázzadást kedvellésnek nyilvánvaló jeleit adta. Minő öszvefüggésben legyen az akkor, a' má-val, hitelesen beakarjuk bizonyítani, valamint azt is, hogy Antonini, Besansonból szakadatlanul feltartotta Német Orzággal az egybenkötetést: mert több Burkus Jobbágyok kaptak tőle (Antoninitól) leveleket mindazáltal a' nélkül, hogy elolvasták volna, az illető Tisztviselők kezekbe szolgáltattak. De bezzeg! Burkus Országban a' dudva nem szokott virágozni! A' Badeni Nagy Hertzegségben is kaptak hasonló leveleket, — a' többek között a' Rastatti Udvari Törvényszéki Táblabíróhoz vala egy — Besansonban Mártz. 13-kán 1832-ben költ, Antonini Oberstertől aláírott következendő foglalatú levél intézve: „Még eddig nem írhattam, mivel még most érkeztem ide, hol mindent kiakarok tapogatni. Párisban 15 napig mulattam, 's valóban meg nem bánom, hogy ott vóltam, Lafayette Generállal mindennap beszéltem, a' mit ő mondott, imé, veled közlöm. A' Frantziák átaljában, mivel a' Lengyel Nemzetben nem segítvén, azt elhagyák veszni, a' Miniszteriumot, és a' Királyi széket fel akarják dönteni, de még is magok bele nem fognak, hanem Német Orzágra függesztik szemeiket. Mi megteszszük, a' mit tehetünk, minden

rendel szoros barátságot igyekszünk kötni, mellynek tsak józan gondolkodás módja vagyon. Minden igaz férjfiút nagy enthusiasmus lelkesít: azok, kik itt a' Kormány nevében uralkodnak, minden alkalommal a' nép szavára hajtának. Ne gondoljátok kedves Barátim, 's derék Németek, hogy mi itt bé vagyunk zárva, és mintegy megkötve: mi nem hagyunk békét az idevaló Kormánynak, 's mind untalan szorgalmaztatjuk: lehessék egy Lengyel sereget felállítani, 's a' dolgot, hiszem, annyira visszük, hogy ezt kieszközölhetjük. Egyébiránt arról semmit sem tudunk, mi történik nálatok, mit lehet reménylenünk, azért is kérlek Barátom, értesíts mindenről, és írd gyakrabban. — Ez az Antonini Oberster tehát most feje a' Frantzia Országból elszökött Lengyeleknek, 's éppen akkor vándorlott ki, midőn Frankfurtban Német Ország elfajzott fiai, a' Német szabadságot tévedésből, égetésen, és gyilkoláson akarák építeni. De még nyilvánvalóbb tanúi a' szökevények álnokságinak, azok a' Proclamatziók, melyeket ők, részszerint Frantzia Országban maradt társainak, részszerint más felé, hol visszhangra, és téteményes részvételelre számot tarthattak, szélyelküldözének. Egy Proclamatzióban a' többek között ezt olvashatni: „Sietünk, Német Ország szabadságát óltalmazni, — sietünk, mert kötelességünkben áll, sietünk, mert szívünk, mert lelkiismeretünk szállítanak fel: de emlékezzetek meg hazámfiak, hogy kötelességünket két úton teljesíthetjük, hogyi annak bétöltésében, roskadt Hazánk utolsó reménye tsillámlik, és hogy a' szívnek sűgallását elkelletik nyomni, ha egyébiránt tzelunkhoz kívánunk jutni: légyetek annakokáért békével, várjátok végét a' tsatának Frantzia Országban, várjátok, hogy más úton se-

githessetek, ha majd eljön az idő, — szerentsétlen Hazánkon. Mi örökké bujdósók maradunk, mi a' Lengyeleket egyesítő Comitével szüntelen egybekötetésben leszünk, 's Dvernicki tselekedeteinkről időszerint értesítettetni fog. Isten áldjon meg viszonzlátásig! Ha talán Frantzia Országban javunkra nem történék változás, ha talán rajtatok, vagy Hazánkon akarnák megboszoszítani, hogy mi Német Országba, a' Szabadságot való küzdés végett Frantzia Országból kiköltöztünk, — akkor Barátim kövessetek, — bennünk mindenkor őszinte testvérekre fogtok találni!“ Ebből tökéletesen lehet látni, — mitzélből vándorlottak a' Lengyelek Német Országba.

NÉMET ORSZÁG.

Vürtembergiai — Veltzheim nevű Kerületben különös történet adta elő magát. Ugyan is a' közelgető Karok Gyűlésekre követet akarván a' lakosok választani, — a' két Metsch és Lang nevezetű Candidatusok közül egyiket sem választák, hanem tsak Ő Felségét — a' Királyt. Hijában terjesztette elő a' Fő Tisztviselő, és a' Választó Commiszszió, hogy a' Király nem lehet tagja a' Deputatusok Kamarájának, — ők kimondásokhoz erősen ragaszkodtak, azt adván okúl, hogy máshoz nints bizodalmok. A' törvények szerint ezen szavazásnak Diariumba kell felvételnie, és mivel a' lakosok értesítették, hogy olly Fő személy nem lehet a' Candidatusok sorában, tehát harmad nap ismét öszvegyültek, 's a' szó többsége szerint Lang Ur választott Követnek. Egyébiránt, mivel nem választható személyre adott szavat is el kell a' törvény szerint fogadni, ha egyszerű ahoz a' választók erősen ragaszkodnak, más részről pedig ugyan az a' törvény azt határozza, hogy az egy-

szor adott szavat, egy választó sem húzhatja vissza, tehát az a' kérdés, vallyon az első szavazás úgy tekintesék e', mint meg nem történt, vagy pedig a' második maradjon e' erő nélkül?

SPANYOL ORSZÁG.

Don Carlos Infanta' Castiliai Tanács Praesidenséhez következő saját kezével írt Protestatziót küldött: „Mivel kettő közül kell választanom, t. i. vagy szívem hajlandóságát követni, vagy a' Felséges Király és Testvérem által kiadatott Decretumok eránt engedelmisséget, és hódolást bizonyítani, — sajnálva ugyan, de még is kéntelen, — ama kötelességnek betöltésére határoztam el magamat, melly az Isteni gondviselés által elibem ki vagyon tűzve; — annál fogva minden olyan iroványnak ellene mondok, melly oda tzelez, hogy Engemet, 's maradékomat a' thróntól megfoszszon, — azjén Királysághoz való jussom megegyezik a' sarkalatos törvényekkel, mellyeket a' Város Procuratorai a' szerentsétlen örökösödésbeli háború után, helybenhagytak, 's Európának abbeli megegyezését is megnyerték, melly szerint a' Spanyol Korona örökké a' Bourbon Dynastiát illesse. Rérem, — iktattassabé, ebbeli eredeti nyilatkozatásomat a' Kamara Cantzelláriájába, hogy szükség esetében a' Nemzeti Gyűlés előtt, törvényes iroványúl szolgálhasson.

SPANYOL AMERIKA.

Havannából Mártz. 29-rőligen szomorú tudósítások érkeztek. A' Cholera szörnyű pusztításokat tett ebben a' Coloniában. Közönséges hírlapok szerint csak a' városban minden nap 500-zan felül hálnak, de magános levelek-nél fogva még annál is többen. Az idegeneknek meg van tiltva a' Városból

való kiköltözés. Úgy látszik, hogy a' fekete lakosság leginkább sínlódik a' betegségben. Egy földes Ur 200 rabjai közül 50-et vesztett el. A' munkák egészen megszűntek. Shaler Amerikai Consul meghalt.

HELVÉTZIA.

Ápr. 27-kén Hoffmayer Oberster felügyelése alatt, a' Lengyelek immár elrendeltettek Helvétziában. A' Pruntrut-i Kerületbe 176, a' Delsbergibe 108, a' Münsteribe 105, és a' Seignelegieribe 73 jutott, és így mindössze 462. A' négy fő kerületekben, ismét külön helységekbe osztattak el. A' Kormány ideig óráig magára vállalta tartásokat, naponként, a' mint fel vagyon számítva, 500 frankba kerülnek.

(Basel Máj. 4-kén.) Midőn tavaj egy fiatal idegent, egy városi polgár az utszán pofon vágott, mivel az, a' Rebelliseknek jelét, sipkáján a' nélkül, hogy maga is tudott volna valamit felölle, hordotta, ezen a' tsekély eseten olyan mohon kaptak a' radicalis lapok, hogy nem győzték a' Baseli polgárokat átkozni, és fenyegetni. Mennyivel inkább tehetik azt most, mikor egy idegenen illy borzasztó tselekedetet követtek el. Falkenstein, Aargaui pattantyús Kapitány 5 gyermeknek atya, dolgai végett egy idő óta Baselen tartózkodott, a' midőn valami mesterséges konyha készület megnézésére, 16 esztendősi fijával, és bizonyos Rleder nevű kőműves legénnyel a' szomszéd faluba rándúla. Történetből a' házi Úr éppen nem lévén otthon, Alschvyl jóságába utazott, Falkenstein Ur tehát oda ment utánna, 's véle, szerentsére találkozáván, sokáig beszélgetett, a' nélkül, hogy a' több jelenlévő vendégekre ügyeltek volna. Beszélgetés után a' nevezett házi Ur

eltávozott, 's mikor Falkenstein Ur szinte Baselba vissza akarna térni, a' sokaság hirtelen reá rohant, Spionnak nevezte, 's mindenféle fajtalan szókkal illette, tsupán azon okból, mivel bajuszt, 's köpenyege szélén kivarrott Oroszlánfőt hordott: végre földre terítették, lábbal lapkodták, nála lévő papírosaitól, órájától, pénzétől megfosztották, köpenyegét darabokra szaggatták, 's nem vólt kínzásnak olyan neme, mellyet rajta el ne követtek volna. Az első ájulásból felserkenvén, a' gazda áltszúrással fenyegette, azután egy külön szobába hurtzolták, újra megmotozták, félbajuszsát lenyírták, 's így öszverontsoltatva az ablakon kiakarták vetni, hanem ettől még is esdeklő fiának jajgatásai, letartóztaták. Ezen borzasztó bánásmód a' szenvedőnek agyvelejét megrázkodtatta, hallásától megfosztotta, 's meljét úgy megrongálta, hogy még máig is vért köp. Ha ez egy Baseli polgáron történt volna, előre tudjuk, hogy baját semmi úton sem kereshetné, mert hiszen az oda való polgári törvény maga törült el abbeli keresetet, melly az egész Város ellen intéztetett, vagy valaha intéztethetik valamelly egyes polgár által, annyival kevésbé reménylhet tehát igazságot egy idegen — szerentsétlen vándor, kit a' polgárok öszvesen, (mert a' mint később értettük, Falkenstein Ur Baselba vitetvén, ott az egész lakosság reá tódúlt) nem pedig valamelly egyes Tisztviselőnek meghagyásából, kínoztak.

NAGY BRITANNIA.

Máj. 2-kán Westminster több részeiben, a' ház és ablak adóra nézve sok kereskedők, és mesteremberek öszvegyültek, 's azt határozták, hogy az említett két nemű adót ezentúl nem fizetik. A' Commiszszariusok, és Trödlerék kinyilatkoztatták, hogy ők semmi-

féle olyan portékát venni, vagy árúlni nem fognak, melly az ablak és házadót fizetni nem akaróké, — sőt sokan eb-beli feltételeket bóltjok felibe már ki is szegezték.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

Poson, Május 13 kán. Az utóbbi Országos Közgyűlésben elhatározott Izenet-módosítása felett tartott tanátskozsok, az Ö Felségéhez küldendő deák Felírás, és az Ország Gyűlési Követek napdíját illető tzikkely javaslataival együtt, a' Karoknak f. h. 10 kén tartott Kerületi ülésében bevégeztetének; mellyeknek öszves szerkezetjek minekutánna az ugyan az nap tartatott 44 ik Országos Közgyűlés elebe terjeszteték, az, hosszabb vitatások után néhány kitételekben megigazítatván, a' Fő Rk-hez általküldetett, holott az felolvastatván, köz leírásra útasított. A' 13 kán tsupán a' Fő Rk részéről tartatott 45-ik Országos Közgyűlésben, az Izenet tanátskozás aláveteték, 's elmellőzvéen azonban magát a' tárgyat illető 's majd a' viszon izenetben közönségesen megemlítendő tsekélyebb észrevételeket, idő kíméllés tekintetiből, a' magyar Felírás javaslata tsaknem szóról szóra meghagyattatott; a' deákra nézve mindazáltal, nagyobb világosság okáért, némelly változások javaltattak; ez alatt a' Rk, Kerületi üléseikben a' 4 ik, 5 ik 's 6 ik földhasználati tzikkely szerkezetésével foglalatoskodának.

Kolo'sváratt e. e. Mártz. 31-re viradólag kiütött rémítő égés által (melly 16 házat tett lángok prédáivá) kárvalott szegényebb sorsú szerentsétlen elégettek számára még az nap 500 forintból álló segedelmet nyújtottak a' kereskedők, a' Ns. város orátora Schitz Jó'sef és helybeli kereskedők Vikol Simon és Zacharias Kristóf Urak buzdító felszóllításaira, a' mu'sikai it-ten fejlődő szorgalom Társaság az az

napi mu'sikai akadémia jövedelméből 343 forintokat, Kolo'svár minden rendű lakosi nem késtek a' szerentsétlenek felsegállítására kész segedelem kezeket nyújtani; úgy annyira, hogy kevés idő alatt ezen tzelra 5000 v. tz. forintok egybegyűlve voltak. Melly kegyes adakozásból gyűlt summa azok között osztatott ki, kik a' tűz által tsak nem mindenekből kivasztáltak, úgy hogy magokat ön erejeből jobb állapotra tenni tehetetlenek voltak. E' szerént az elkárosodott szerentsétlenek között némelyik 1200, más 900, más 600 forintokat is kapott segedelemül. Ezenel hálás köszönet minden rendű kegyes Jóltévőknek, kik szerentsétlen em-

bertársaikat az eleséstől felmenteni készek voltak. Minden jó érzésű emberbarát örömeire említani kívánjuk, hogy egyik a' szerentsétlen elégettek között — egy sok gyermekek atya — elégett hajléka építésére a' piatzon gerendákat kívánván vásárolni, midőn a' Kalotaszegi szegény paraszt megértette, melly szerentsétlen károsodott alkudja két szekér gerendáit, azokat fele árron oda adta, midőn gerendáit a' szegény mester ember telkéhez vitte, a' hamuba lévő házat, sok apró gyermekeket meglátta, kijelentette, hogy semmi pénzt el nem venne, ha neki is adója fizetésére a' kívánt fele árra elkerülhetetlen szüksége nem lenne.

FELSZÓLLÍTÁS ÉS KÉRÉS.

A' Cholerában elhunyt Nagy Tiszteletű Márton István Urnak, mint a' Pápai Reform. Collegium egyik jeles Alapítottjának 's 41 esztendeig vólt érdemes Professorának emlékét közelébb lakó háláadatos Tanítványi 's Tisztelői, egy, azon Oskolában felállittandó 's a' felejtethetlen Tanítónak nevére nevezendő Professori Katedrára teendő Fundationak megalapításával kívánván örökösíteni, — minekutánna ezen Tzelra már tsak a' Mezőföldi Egyházi Vidékben is több mint 4,000 V. forint öszveszedetett volna, és ez által reményleni lehetne, hogy más hasonló háláadatosok' segedelmeknek hozzá járulásával, ezen, egyedül az Érdemnek tiszteletére és a' Köz Jónak előmozdítására intézett Igyekezet óhajtott Tzelját elérendi, — ezennel bizodalmasan felszöllítanak minden távolabb lakó Márton tanítványokat és azt Tisztelőket is, hogy háláadatos adakozásaikkal Őket ezen Köz Jónak eszközlésében, annál is inkább, minthogy úgy is minden Tudományos Intézeteik tsak az illy Köz Jó' barátinak segedelmé által állhatnak fenn, — elő segélleni, — 's Adományait Pesten T. Várady István Táblai Ügyvédő, — Posonyban T. Bertha Sándor Táblai Ügyvédő, — Gyönkön T. Mányoki Jó'sef Tábla Biró és Fiskalis, — Halason pedig T. Péter Ferentz Tábla Biró Urakhoz küldeni méltóztassanak, — bizonyossá tévén mindeneket a' felől, hogy az adott és adandó pénzekről annak idejében közönséges és nyilván való Számadást fognak adni.

A' mai postával küldjük Thurócz Vármegye mappáját a' Tescheni, Varasdi, Zágrábi, és Zsolnai tsemókban a' szokott mód szerént petsét alatt.